

Kapitel IT	Avsnitt 08	Kap.nr:	Sidnr: 1(6)
Dokumentansvarig (namn och funktion) Jörgen Florheden, IKT-pedagog	Fastställd av (namn och funktion) Styrelsen för Kalmarsunds gymnasieförbund	Fastställd datum 2018-12-13	Reviderad datum
Dokumentnamn GYF Digital agenda för Kalmarsunds gymnasieförbund 2019-2021		Enhet Gemensamt GYF	

Digital agenda för Kalmarsunds gymnasieförbund 2019-2021

1. Syfte digital agenda för Kalmarsunds gymnasieförbund

Syftet med digital agenda är att uppnå Kalmarsunds gymnasieförbunds vision "Inom Kalmarsunds gymnasieförbund har alla studerande nått sina kunskapsmål och som demokratiska och ansvarstagande människor – berikade med kunskaper och färdigheter – lämnar de sin utbildning väl rustade för att möta yrkeslivet och vidare studier". I denna vision kommer digitaliseringen att spela en avgörande roll när det gäller studerandes kunskapsutveckling och medverkan i ett demokratiskt samhälle. Digital agenda syftar även till att uppfylla Kalmarsunds gymnasieförbunds kommunikativa löfte "Digital kompetens i framkant. Vi har en bred digital kompetens och strävar efter att ligga långt fram i utvecklingen. Vi kännetecknas av en innovativ undervisning där vi kombinerar IT med modern pedagogik".

En stark styrkedja inom gymnasieförbundet hela vägen fram till undervisningen ska tillse att vi på bästa sätt utnyttjar digitaliseringens möjligheter. Den tekniska utvecklingen gör att vi som förbund behöver bedriva en relevant omvärlds- och framtidsspaning samt att ha ett utforskande förhållningssätt.

I linje med dessa syften finns det en hög förväntan på alla inom gymnasieförbundet att hela tiden stärka sin digitala kompetens. Detta uttrycks i de förväntansbilder som kopplas till olika grupper. Förväntansbilderna bygger på en strävan att hela tiden bli bättre, inte för att vi inte är tillräckligt bra utan för att det finns en rörlighet inom digitaliseringen som gör att vi måste vara bra på att bli bättre.

Den digitala agendan syftar vidare till att förstärka processer för lärande som gymnasieförbundet ser som speciellt väsentliga för att öka eleverns måluppfyllelse. Alla lärandeprocesser inom gymnasieförbundet ska ha ett inkluderande perspektiv där digitala verktyg bidrar till variation och situationsanpassning. Digitaliseringen är en viktig faktor i skapandet av tillgängliga lärmiljöer. Det inkluderande perspektivet innebär även att vi sätter speciellt fokus på digitala klyftor så att alla inom gymnasieförbundet innefattas i ett digitalt innanförskap. En annan bärande del i lärandeprocesserna ska vara ett formativt arbetssätt. Den formativa lärandeprocessen ställer de tre frågorna. Vart ska jag/vi? Var är jag/vi? Vad är nästa steg? I detta sammanhang blir kommunikationen en viktig del. Genom att bland annat kommunicera tydliga lärandemål och en framåtsyftande feedback skapas möjligheter till en ökad måluppfyllelse för de lärande. Digital agenda syftar även till att digitaliseringens möjligheter i det kollegiala lärandet ska utnyttjas.

Digital agenda ska:

- Bidra till att uppnå Kalmarsunds gymnasieförbunds vision och det kommunikativa löftet om digital kompetens i framkant.
- Skapa en tydlig och stark styrkedja inom gymnasieförbundet.
- Skapa tydliga och höga förväntansbilder på olika grupper inom förbundet.
- Stärka arbetet med viktiga lärandeprocesser såsom formativt arbetssätt och inkludering.
- Stärka det kollegiala lärandet inom Kalmarsunds gymnasieförbund.
- Säkerställa en fortsatt relevant omvärldsbevakning och framtidsspaning som omsätts i utvecklingsarbete.

2. Bakgrund

I *Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet* slås det fast att "Målet för regeringen är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter". Vidare sägs att: "¹... *det svenska skolväsendet ska vara ledande i att använda digitaliseringens möjligheter på bästa sätt för att uppnå en hög Digital kompetens hos barn och elever och för att främja kunskapsutvecklingen och likvärdigheten*".

Den nationella digitaliseringsstrategin är en utgångspunkt för Kalmarsunds gymnasieförbunds ambitioner att vara i framkant när det gäller att utnyttja digitala möjligheter i undervisningen. Digitaliseringen innebär så djupgående påverkan på vårt samhälle att det är en demokratiskt viktig fråga att alla i vår organisation bygger en stark digital kompetens.

I den nationella digitaliseringsstrategin finns det fokusområden som i sin tur är uppdelade i mål och delmål. Dessa ska vara uppnådda 2022 och dessa fokusområden har hög relevans för Kalmarsunds gymnasieförbunds arbete med digitalisering av undervisningen.

Digital kompetens för alla i skolväsendet

Digitaliseringen har idag en sådan kraftfull påverkan inom skolväsendet så att det är av stor vikt att alla som arbetar inom skolan utvecklar en adekvat digital kompetens. För elevernas del handlar det om att ha en så hög digitala kompetens att de kan nyttja den digitala tekniken både i sitt lärande och att kunna delta i samhällslivet. Eleverna behöver även ha en förmåga att följa med i den utveckling som sker avseende digital teknik. De reviderade styrdokumenterna konkretiserar tydligare innebörden av elevers digitala kompetens. Det finns fyra olika områden som tas upp när det gäller utvecklande av elevers digitala kompetens:

- förstå digitaliseringens påverkan på samhället
- kunna använda och förstå digitala verktyg och medier
- ha ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt
- kunna lösa problem och omsätta idéer i handling

Kalmarsunds gymnasieförbund ser att lärares digitala kompetens är en nyckelfaktor för att elever ska utveckla sin digitala kompetens. Lärare ska ha förmågan att använda digitala verktyg på ett sätt som både bygger elevers digitala kompetens och fungerar som förstärkande i deras lärande. För att kunna uppfylla intentionerna i den *Digitala agendan* är det viktigt med en kontinuerlig kompetensutveckling för gymnasieförbundets personal. Kompetensutvecklingen bygger på fyra viktiga begrepp som är vägledande för planering, genomförande och uppföljning.

Anpassat - det finns en spännvidd inom personalgruppen när det gäller digital kompetens. Kompetensutveckling behöver därför anpassas efter olika personers behov och efterfrågad kunskapsutveckling. Arbetet med att motverka digitala klyftor har i detta fall ett särskilt fokus.

Hållbart - kompetensutveckling som startas upp ska inte bara vara här och nu, utan följas upp över tid.

Kollegialt - Kalmarsunds gymnasieförbund vill skapa strukturer inom gymnasieförbundet där ett bärande element är det kollegiala lärandet. *Undervisningsnära* - kompetensutveckling ska ha en direkt koppling till lärares undervisning och elevers lärande.

Även skolbibliotekarie är en viktig grupp för stärkande av elevers digitala kompetens, inte minst inom områden såsom informationssökning och källkritik. På det strategiska planet behöver rektorer inom gymnasieförbundet besitta en hög digital kompetens och en god förmåga att leda arbetet med skolans digitalisering.

Likvärdig tillgång och användning

Kalmarsunds gymnasieförbund ska tillse att elever inom gymnasieförbundet möts av en likvärdig tillgång och användning av digitala verktyg. Detta handlar både om en relevant tillgång till hårdvara, och digitala tjänster och att eleverna i sin undervisning ska mötas av lärare med hög digital kompetens. Detta kräver att det finns en hög lägstanivå avseende lärares digitala kompetens. Det ska inte vara avgörande för utvecklande av digital kompetens vilket klassrum en elev hamnar i. I detta sammanhang behöver det ske ett aktivt arbete med att minska den digitala klyftan mellan lärare. För att på ett framgångsrikt sätt utnyttja digitaliseringens möjligheter till lärande ska Kalmarsunds gymnasieförbund besitta en hög beställarkompetens avseende digitala verktyg, digital tjänster,

¹Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet - Bilaga till regeringsbeslut I:1, 2017-10-19

digitala ekosystem och kompetensutveckling. Dessa ska vara väl anpassade till verksamhetens och individens behov.

Forskning och uppföljning kring digitaliseringens möjligheter

Kalmarsunds gymnasieförbund har ambitionen att ta initiativ till att området kring digitaliseringens möjligheter i undervisning blir föremål för forskning. Detta i syfte att hitta de metoder som är mest effektiva för att utveckla elevernas digitala kompetens och som på bästa sätt kan bidra till elevernas ökade lärande. Gymnasieförbundet ska även i sina interna processer följa upp digitaliseringens möjligheter och ha ett nyfiken förhållningssätt på de framtida möjligheter som teknisk utveckling erbjuder.

3. Ett lärande och utforskande gymnasieförbund

Digitaliseringen påverkar och utmanar både när det gäller lärande och syn på kunskap. Kalmarsunds gymnasieförbund ska i alla sina lärandeprocesser ta med perspektivet att tänka "digitalt först". Alla processer kan inte eller ska inte vara digitala men det ska finnas ett utforskande perspektiv för att se vilka processer som kan dra nytta av digitala möjligheter.

Kunskapsbegreppet utmanas i den digitala kontexten och gymnasieförbundet ser att det finns ett antal förmågor som kommer att bli alltmer viktiga för elever att utveckla såsom förmåga till självständigt tänkande, problemlösning och komplex kommunikation i olika miljöer. Att kunna fatta kloka beslut i en ny och okänd situation är en viktig komponent i den handlingsberedskap elever behöver.

För att fullt ut kunna utnyttja digitaliseringens möjligheter och befinna sig i digital framkant krävs att gymnasieförbundet på flera nivåer har en relevant framtidsspaning. I takt med att olika teknik utvecklas skapas möjlighet att kunna fasa in dem i lärandeprocesser. Det kan exempelvis handla om learning analytics, VR, AR, AI, simuleringar, röststyrning. Hur denna nya teknik kommer att påverka våra undervisningsmiljöer kan vi inte idag med säkerhet veta. Gymnasieförbundet vill i detta sammanhang agera och aktivt undersöka vilka möjligheter som finns vad gäller implementering av ny digital teknik för att utveckla undervisning.

Områden för utforskning:

- Att hitta metoder för att utforska och utveckla undervisningen utifrån didaktiska fenomen såsom inkludering, tydliggörande av mål, elevaktivitet, feedback, utvärdering, synliggörande av elevernas lärande, elever som lärresurser i varandras lärande, relationsskapande. Hur synliggör vi effektiva metoder och hur utvecklar vi hela tiden metoder för undervisningen? Dessa frågor är centrala inom detta område.
- Att utforska ny relevant teknik och dess möjliga betydelse för undervisningen. Vi vet att ny teknik kommer att spela roll för undervisning framöver. Vilken roll vilken teknik kommer att spela kan vi däremot inte vara lika säkra på. Därför behöver vi i både mindre och större skala utforska olika teknik kopplad till det pedagogiska arbetet. I vissa fall kan det innebära att vi kommer fram till att tekniken ifråga inte fyller pedagogiskt syfte, då har vi skapat den bilden utifrån vår beprövade erfarenhet och ser inte det som ett misslyckande.

4. Förväntansbilder

4.1 Som elev i Kalmarsunds gymnasieförbund kan du förvänta dig

- En undervisning som kontinuerligt arbetar med att stärka din digitala kompetens.
- Att du kommer att ha ett eget ansvar för utvecklande av din digitala kompetens i syfte att du ska ha en beredskap för kommande studier och yrkesliv.
- Att få använda relevanta och moderna digitala verktyg, tjänster och läromedel i din undervisning.
- Att du i ditt lärande får använda olika digitala verktyg på ett inkluderande sätt, dvs som är anpassat efter de behov du har.
- Att du är en del i den formativa lärandeprocessen², där du tillsammans med lärare och klasskamrater tar ansvar för ert gemensamma lärande där digitala verktyg är en naturlig del.

² Formativa lärandeprocesser: Ett helhetstänkande kring undervisning med viktiga delar som att målen i undervisningen hela tiden tydliggörs. Att elevernas lärande med täta intervaller synliggörs på olika sätt för att lärare och elever ska kunna fatta bra beslut för kommande undervisning är grundfundament i formativ bedömning. Feedback både till elever och lärare behövs för att föra lärandet framåt. Elever används som resurser i varandras lärande och elever ska äga sitt eget lärande.

- Att du ska kunna äga ditt eget lärande där du utvecklar din förmåga till självständigt tänkande, problemlösning och komplex kommunikation i olika miljöer.
- Med hjälp av digitala verktyg modelleras din undervisning där du tillsammans med lärare och klasskamrater tar fram lösningar på uppgifter och problem.

4.2 Lärare ska

- Ta ansvar för sin egen adekvata digitala kompetens. Är aktiv och visar eget intresse för att utvecklas och lära sig mer.³
- Ge eleverna förutsättningar att ta tillvara och utveckla sin digitala kompetens.
- Med digitala verktyg förstärka kvalitén i lärandet för ökad motivation och måluppfyllelse.
- Arbeta med digitala verktyg i lärprocessen vid kunskapsinhämtning, bearbetning, analys och reflektion, på ett likvärdigt och inkluderande sätt.
- Tillsammans med elever arbeta med formativa och inkluderande lärprocesser där digitala verktyg förstärker dessa processer.
- Arbeta så att elever äger sitt eget lärande där de utvecklar sina förmågor till självständigt tänkande, problemlösning och komplex kommunikation i olika miljöer.
- I samverkan med skolbibliotek utveckla undervisning som stärker elevernas medie- och informationskunnighet.

4.3 SYL ska

- Stärka lärares lärande och bidra till skolans utvecklingsarbete. Initiera, delta i och driva kollegialt lärande med hjälp av digitaliseringen.
- Vara en förebild i användande av digitala verktyg i undervisningen och främja en delakultur inom gymnasieförbundet.
- Vara uppdaterad på aktuell forskning, omvärldsbevakning, framtidsspaning och de metoder som används för att utveckla lärande med digitala verktyg och kunna koppla det till utvecklingsarbete.

4.4 Bibliotekarier ska

- Stödja och handleda elever vad gäller läsande, sökande och användande av information.
- Tillsammans med lärarna bedriva och utveckla undervisning som stärker elevernas medie- och informationskunnighet, samt stötta lärarna i deras kompetensutveckling inom detta område.
- Omvärldsbevaka området Medie- och informationskunnighet.
- Utforska digitala verktyg i lärprocessen för att tillgängliggöra bibliotekets stödresurser, med syfte att skapa likvärdighet och inkludering.

4.5 IKT-pedagog ska

- Med utgångspunkt i "Områden för utforskning" ta initiativ till projekt som syftar till att utforska dessa båda områden. IKT-pedagoger ansvarar för planering, genomförande och uppföljning.
- Utifrån visionen "Alla lärare ska vara bäst på att möta framtidens elever" arbeta med att stärka alla lärares digitala kompetens. Både med fokus att minska den digitala klyftan och att ha en digital undervisning som ligger i framkant.
- Efterfråga hur lärare genom att använda digitala verktyg som en naturlig del av lärprocessen utvecklar elevers lärande.
- Stödja lärare i formativa lärprocesser och vara en förebild i drivandet och användandet av formativa lärprocesser.
- Samverka med skolledning och ta initiativ till utvecklingsarbete som leder till ökad måluppfyllelse avseende lärares digitala kompetens.
- Vara delaktig i och ta initiativ till uppföljning av gymnasieförbundets *Digitala agenda* och utifrån resultat planera och genomföra kompetensutveckling för lärare och rektorer.

³ Kalmarsunds gymnasieförbund Personalpolitiskt program s.18

- Vara uppdaterad på aktuell forskning, omvärldsbevakning, framtidsspaning och de metoder som används för att utveckla lärande med digitala verktyg och ha detta som grund för vidare skolutvecklingsarbete.

4.6 Rektor ska

- Med utgångspunkt i "Områden för utforskning" ta initiativ till och stödja projekt som kan kopplas till respektive skolas lokala utvecklingsplan.
- Ta ansvar för sin egen adekvata digitala kompetens. Vara aktiv och visa eget intresse för att utvecklas och lära sig mer.⁴
- Med stöd av digitala verktyg modellera lärandeprocesser med sin personal som en del i det pedagogiska ledarskapet och att agera förebildligt.
- Ge förutsättningar samt efterfråga att personalen utvecklar elevernas lärande genom att använda sig av digitala verktyg som en naturlig del i lärprocessen.
- Skapa kollegiala lärandesituationer där lärare har möjligheten att tillsammans med andra stärka sin digitala kompetens.
- Verkställa och följa upp gymnasieförbundets *Digitala agenda* som en del av det systematiska kvalitetsarbetet.
- I sitt systematiska kvalitetsarbete utnyttja digitaliseringens möjligheter när det exempelvis gäller insamling av data och analys.
- Vara uppdaterad på aktuell forskning, omvärldsbevakning, framtidsspaning och de metoder som används för att utveckla lärande med digitala verktyg och ha detta som grund för vidare skolutvecklingsarbete.

4.6 Förbundsledning ska

- Ge förutsättningar för, samt arbeta aktivt för att varje rektor och verksamhet arbetar utifrån dokumentet *Digital agenda*.
- Utifrån aktuell forskning, omvärldsbevakning, framtidsspaning och de metoder som används för att utveckla lärandet via digitala verktyg, stötta rektorer och verksamheter i arbetet med att dra upp riktlinjer och visa vägen gällande skolutveckling.

4.7 Politisk ledning ska

- Ge förutsättningar för, samt efterfråga, att varje rektor och verksamhet arbetar utifrån dokumentet *Digitala agenda*.
- Utifrån aktuell forskning, omvärldsbevakning, framtidsspaning och de metoder som används för att utveckla lärandet via digitala verktyg, stötta rektorer och verksamheter i arbetet med att dra upp riktlinjer och visa vägen gällande skolutveckling.

5. Utvärdering och uppföljning

För att Kalmarsunds gymnasieförbunds *Digitala agenda* ska bli ett dokument som gör skillnad för undervisningen ska det vara en naturlig del att allt skolutvecklingsarbete hos alla skolläringar.

Gymnasieförbundets *Digitala agenda* utvärderas och följs upp enligt modellen för det systematiska kvalitetsarbetet. Se bild nedan.

⁴ Kalmarsunds gymnasieförbund Personalpolitiskt program s.18
https://www.gyf.se/Global/GYF/Internsidor/Organisation/Personalprog_KSGYF_low.pdf

Utvärdering och uppföljning av gymnasieförbundets digitala agenda enligt modellen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Kalmarsunds gymnasieförbund vill genom ett systematiskt kvalitetsarbete av digitaliseringen i lärandet synliggöra vilken kvalitet gymnasieförbundets skolenheter har inom området och få en bild av likvärdigheten inom gymnasieförbundet. Arbetet syftar också till att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse. Genom att engagera såväl elever som olika personalkategorier skapar gymnasieförbundet delaktighet och en dialog om måluppfyllelse, utvecklingsbehov och åtgärder. Utvärdering av digital agenda görs minst en gång per år i syfte att ständigt förbättra verksamheten. I kvalitetsarbetet belyses verksamheten utifrån styrelsens beslutade mål och en bedömning av uppnåendegraden hos olika grupper utifrån *kapitel 4 Förväntansbilder*.

Kalmarsunds gymnasieförbund gör såväl kvantitativa som kvalitativa uppföljningar för att få ett material som skolenheterna, under rektors ledning, kan göra kvalificerade analyser utifrån. Resultaten från uppföljningarna sammanställs av IKT-pedagogen på respektive skola och presenteras för skolans ledningsgrupp. De åtgärder som analysen leder till noteras med en tidsplan och ansvarig för genomförandet i respektive skolenhets utvecklingsplan.

De verktyg som gymnasieförbundet använde sig av i uppföljningarna är:

- Enkäter – elever, lärare, rektorer
- Fokusgrupper – elev, lärare
- Sveriges kommuner och landstings självvärderingsverktyg LIKA
- Sveriges kommuner och landstings självvärderingsverktyg LiKA för lärare

I styrgruppen analyseras skolornas utvärderingar vid minst ett tillfälle per år och detta arbete utgör grunden till kommande strategiska beslut på förbunds nivå.

6. Uppdatering

Kalmarsunds gymnasieförbunds *Digitala agenda* gäller under åren 2019-2021 och kommer att följas upp och utvärderas under perioden. Vid behov kommer *Digital agenda* justeras. Ansvarig för detta är gymnasieförbundets styrgrupp.